

EUROOPAN PARLAMENTTI

2004

2009

Työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunta

2006/2078(INI)

26.6.2006

LAUSUNTO

työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnalta

kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnalle

ihmiskaupan vastustamisesta – integroitu lähestymistapa ja ehdotuksia
toimintasuunnitelmaksi
(2006/2078(INI))

Valmistelija: Jean Lambert

PA_NonLeg

EHDOTUKSET

Työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunta pyytää asiasta vastaavaa kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

1. pitää myönteisenä ihmisoikeuksiin perustuvaa integroitua lähestymistapaa ja toimintasuunnitelmaa ja katsoo, että on kiinnitettävä erityistä huomiota ihmiskaupan seurauksiin, kuten pakkotyöhön tai pakkopalveluiden teettämiseen, orjuuteen tai siihen verrattavissa oleviin käytäntöihin, ja että niitä on torjuttava kaikin laillisin keinoin; korostaa, että on tärkeää varmistaa, että ihmiskaupan kohteeksi joutuneita kohdellaan uhreina ja että heille annetaan tarvittavaa tietoa, neuvontaa, sosiaalista tukea, mahdollisuus oikeusapuun sekä tukea yhteiskuntaan uudelleen sopeutumiseen koulutuksen ja työllistämisen avulla; korostaa myös, että edellä mainittujen ongelmien ratkaisussa on tärkeää keskittää huomio nuoriin ja lapsiin;
2. katsoo, että ihmisoikeuksiin keskittyvän lähestymistavan lisäksi ihmiskauppaa on lähestyttävä syrjimättömyyden näkökulmasta, ja pitää sen tähden komission tiedonannon viidennessä osassa olevia viittauksia tasavertaisuuteen ja syrjimättömyyteen olennaisen tärkeinä;
3. katsoo, että puutteelliset taloudelliset ja sosiaaliset näkymät, korkea työttömyys ja jatkuvasti kasvava köyhyys tietyissä alkuperämaissa sekä Euroopan nykyinen taloudellisen ja sosiaalisen kehityksen taso edesauttavat sellaisten olosuhteiden syntymistä, jotka tekevät ihmiskaupasta rikollisjärjestöille kannattavaa;
4. katsoo, että tilannetta edistävät myös jäsenvaltioiden työmarkkinoiden "harmaat alueet", jotka nostavat jokapäiväisen rikollisuuden sietokykyä ja luovat hedelmällisen maaperän kaikentyyppiselle hyväksikäytölle; katsoo näin ollen, että kussakin jäsenvaltiossa voimassa olevan työlainsäädännön normien todellinen, systemaattinen täytäntöönpano saattaisi ehkäistä ihmiskauppaa harjoittavien rikollisjärjestöjen toimintaa;
5. katsoo, että työntajalle edullisten, kuuliaisten ja ilman papereita saapuvien työntekijöiden kysyntä EU:ssa edistää laitonta ihmiskauppaa; uskoo, että tällainen työvoima voi alentaa kustannuksia, mutta että tämä tapahtuu ihmisarvon kustannuksella ja heikentää työvoimastandardien sekä terveyteen ja turvallisuuteen liittyvien toimenpiteiden merkitystä, mahdollisuuksia kohtuullisiin palkkoihin ja vähentää kunnan ja/tai valtion tuloja verojen ja sosiaalimaksujen jäädessä maksamatta;
6. katsoo, että niiden jäsenvaltioiden, jotka eivät ole sitä vielä tehneet, olisi allekirjoitettava asiaan kuuluvat kansainväliset yleissopimukset ja noudatettava niitä, mukaan lukien ihmiskaupan vastaisen YK:n yleissopimuksen lisäpöytäkirja, Euroopan neuvoston ihmiskaupan vastainen yleissopimus, kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden vastainen YK:n yleissopimus, YK:n yleissopimus lapsen oikeuksista, YK:n yleissopimus siirtotyöläisten ja heidän perheidensä oikeuksien suojelemisesta, Kansainvälisen työjärjestön yleissopimukset ja työelämän tärkeimmät normit, erityisesti pakkotyötä koskeva yleissopimus numero 29, lapsityövoiman vakavimpien muotojen kieltämisestä ja välitöntä poistamista koskeva yleissopimus numero 182 sekä yhdistymisoikeutta,

työsuojelutarkastuksia ja työvoimaa välittäviä toimistoja koskevat yleissopimukset;

7. kannustaa jäsenvaltioita siirtämään kansallisiin lainsäädäntöihinsä mahdollisimman pian neuvoston 29. huhtikuuta 2004 antaman direktiivin 2003/81/EY oleskeluluvasta, joka myönnetään yhteistyötä toimivaltaisten viranomaisten kanssa tekeville kolmansien maiden kansalaisille, jotka ovat ihmiskaupan uhreja tai jotka ovat joutuneet laittomassa maahantulossa avustamisen kohteiksi¹;
8. katsoo, että hyvillä yrityskäytännöillä, joihin kuuluu vaatimus, että alihankkijat täyttävät sopimus- ja oikeudelliset velvoitteensa (tuotantoketjun noudattaminen), on merkittävä asema kysynnän vähentämiseksi ja että yritysten, kuten myös muiden työmarkkinaosapuolten, erittäin tärkeä tehtävä on varmistaa, että voimassa olevaa työ- ja sosiaalilainsäädäntöä noudatetaan ja erityisesti että työntekijät saavat heille lain mukaan kuuluvat edut; pitää myönteisenä Ateenan julistusta, jolla pyritään varmistamaan, että yrityksissä ei sallita pakkotyövoiman käyttöä;
9. katsoo, että yrityksiä olisi rangaistava todella ankarasti, jos käy ilmi, että ne ovat käyttäneet hyväkseen ihmiskaupan kautta saatua halpatyövoimaa, ja erityisesti jos kyseiset yritykset ovat toimineet petostarkoituksessa;
10. kehottaa EU:ta käyttämään olemassa olevia ja tulevia resurssejaan ihmiskauppaan liittyvien moninaisten ongelmien ratkaisemiseksi; katsoo tämän mukaisesti, että tulevan Euroopan tasa-arvoinstituutin olisi käsiteltävä ihmiskaupan ongelmaa prioriteettina ottaen huomioon, että ihmiskaupan uhreiksi päättyy suuri määrä naisia ja että usein se johtaa seksuaaliseen hyväksikäyttöön;
11. uskoo, että työnantajat, ammattiliitot, paikallisviranomaiset, yksittäiset kansalaiset ja kansalaisjärjestöt ovat tärkeässä asemassa ihmiskaupan havaitsemisessa ja uhrien tukemisessa ja että soveltuvan verkon, jolla on mahdollisimman laajalle ulottuvia välineitä, olisi levitettävä parhaita käytäntöjä; katsoo lisäksi, että työllistämisestä vastaavien elinten olisi valvottava hyväksikäytölle herkkiä työvoima-aloja yhteistyössä muiden elinten ja työmarkkinaosapuolten kanssa;
12. myöntää, että ihmiskaupan uhrien alkuperämaissa on toteutettava ennaltaehkäiseviä toimia, mukaan luettuna poliisi- ja oikeudellinen yhteistyö; katsoo tämän takia olevan tärkeää, että uhreja tukevia kansalaisjärjestöjä tuetaan voimakkaasti, katsoo, että kyseisten jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden lähetystöjen olisi osallistuttava ihmiskaupan torjuntaan, ja kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita käynnistämään ihmiskaupan mahdollisiin uhriin kohdistuvan ennaltaehkäisykampanjan, jossa näille tiedotetaan mahdollisista riskeistä ja vaaroista sekä tarjotaan tietoa oikeuksista ja velvoitteista sekä siitä, mistä uhrit voivat saada apua vastaanottajamaissaan;
13. katsoo, että ihmiskaupan uhrien tuki olisi mukautettava uhrien erityisiin tarpeisiin ottaen huomioon, että he eivät muodosta yhtä homogeenista ryhmää; korostaa tässä yhteydessä, että sukupuolten tasa-arvo ja lasten, alkuperäkansojen ja vähemmistöjen oikeudet on otettava erityisesti huomioon, koska useat ihmiskaupan uhrit tai mahdolliset uhrit ovat

---

¹ EUVL L 261, 6.8.2004, s. 19.

naisia tai lapsia taikka kuuluvat johonkin etniseen ryhmään tai vähemmistöön, jota saatetaan alkuperämaassaan syrjiä;

14. katsoo, että työvoimalakeja koskevia tarkastus- ja täytäntöönpanomekanismeja olisi vahvistettava kaikissa jäsenvaltioissa; katsoo myös, että jäsenvaltioiden pitäisi varmistaa, että niillä on tarvittava lainsäädäntö sekä asianmukaiset menetelmät, koulutusta ja asianmukaiset tekniset välineet laillisten velvoitteiden täyttämiseksi, ja vastuu olisi annettava valvontaelinten viranomaisille, joille olisi tiedotettava asiasta ja joita olisi koulutettava, jotta he pystyisivät tunnistamaan työvoimana hyväksikäytetyt ihmiskaupan uhrit; katsoo, että työvoiman käyttöä koskeva tarkastusverkosto voisi olla hyödyksi parhaiden käytäntöjen vaihtamiseksi;
15. myöntää, että näiden työntekijöiden hyväksikäyttö ei välttämättä ole heti ilmeistä, vaan se voi tapahtua esimerkiksi siten, että keinoitekoisten vähennysten avulla työntekijälle maksetaan vähemmän palkkaa kuin mihin hän on oikeutettu, tai palkkaa vähennetään muka verotussyistä, vaikka itse asiassa työnvälittäjä tai työnantaja laittaa rahat omaan taskuunsa; korostaa, että tällaisista epäilyistä on ilmoitettava toimivaltaisille viranomaisille ja on kehitettävä asianmukaista tukivälineitä, kuten palvelevia puhelimia;
16. katsoo, että ihmiskaupan ongelmaa olisi pohdittava koordinoitusti EU:n tasolla; toteaa, että EU:n kehitysyhteistyöpolitiikka keskittyy ensisijaisesti köyhyyden vähentämistavoitteisiin sekä vuosituhannen kehitystavoitteisiin, joilla pyritään puuttumaan ihmiskaupan taustalla oleviin perusongelmiin, kuten köyhyyteen, perus- tai jatkokoulutuksen puutteeseen, sukupuolten epätasa-arvoon, kansallisuusosoikeuden kieltämiseen, syrjintään ja puutteisiin palvelujen saannissa ja tasavertaisessa kohtelussa;
17. katsoo, että kansainvälisten elinten olisi toteutettava ja koordinoitava toimia ihmiskauppaa ja jokaisen jäsenvaltion työvoimaa koskevan tiedon keräämiseksi ja analysoimiseksi, jotta tehokkaampia alakohtaisia toimenpiteitä voitaisiin toteuttaa; kehottaa komissiota lisäksi keskittämään kyseiset tiedot ja tiedottamaan asiasta säännöllisesti Euroopan parlamentille sekä talous- ja sosiaalikomitealle.

ASIAN KÄSITTELY

Otsikko	Ihmiskaupan vastustaminen – integroitu lähestymistapa ja ehdotuksia toimintasuunnitelmaksi
Menettelynumero	2006/2078(INI)
Asiasta vastaava valiokunta	LIBE
Lausunnon antanut valiokunta Ilmoitettu istunnossa (pvä)	EMPL 18.5.2006
Tehostettu yhteistyö – ilmoitettu istunnossa (pvä)	
Valmistelija Nimitetty (pvä)	Jean Lambert 1.2.2006
Alkuperäinen valmistelija	
Valiokuntakäsittely	21.3.2006 21.6.2006
Hyväksytty (pvä)	22.6.2006
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 42 -: 0 0: 2
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Jan Andersson, Jean-Luc Bennahmias, Emine Bozkurt, Iles Braghetto, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Derek Roland Clark, Luigi Cocilovo, Jean Louis Cottigny, Proinsias De Rossa, Harlem Désir, Harald Ettl, Carlo Fatuzzo, Ilda Figueiredo, Roger Helmer, Stephen Hughes, Ona Juknevičienė, Jan Jerzy Kułakowski, Sepp Kusstatscher, Jean Lambert, Raymond Langendries, Bernard Lehideux, Elizabeth Lynne, Thomas Mann, Jan Tadeusz Masiel, Ana Mato Adrover, Maria Matsouka, Ria Oomen-Ruijten, Csaba Óry, Marie Panayotopoulos-Cassiotou, Pier Antonio Panzeri, José Albino Silva Peneda, Kathy Sinnott, Anne Van Lancker, Gabriele Zimmer
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Edit Bauer, Mihael Brejc, Françoise Castex, Dieter-Lebrecht Koch, Magda Kósáné Kovács, Marianne Mikko, Leopold Józef Rutowicz, Patrizia Toia
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (178 art. 2 kohta)	Małgorzata Handzlik
Huomautuksia (saatavilla vain yhdellä kielellä)	...